

Master of Arts (M.A.) Examination: December - 2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 07-12-2022	III (Fresh/ Repeater)	Marathi – Sahityasameeksha	11:00 AM To 01:30 PM	304501	75

सूचना:- 1) प्र.क्र. 1 ते 4 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्रश्न क्र. 5 अनिवार्य आहे.

प्र.1	साहित्य समीक्षेचे स्वरूप विशद करा.	20
प्र.2	रूपवादी समीक्षा व आस्वादक समीक्षा यातील भेद स्पष्ट करा.	20
प्र.3	समाजशास्त्रीय समीक्षा पद्धतीची व्याप्ती व महत्व सांगा.	20
प्र.4	मानसशास्त्रीय समीक्षा पद्धतीची उपयुक्तता व तिच्या मर्यादा सांगा	20
प्र.5	टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) अ) साहित्य समीक्षेचे प्रयोजन ब) शैलीलक्ष्मी समीक्षा क) स्त्रीवादी समीक्षा	15

Master of Arts (M.A) Examination: December - 2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 09-12-2022	III (Fresh/ Repeater)	Marathi – Marathiche Etihashik Bhashashastra	11:00 AM To 01:30 PM	304502	75

सूचना: 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 4 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्रश्न क्रमांक 5 सोडविणे अनिवार्य आहे.

-
प्र.1	ऐतिहासिक भाषाशास्त्राची मुलतत्वे सोदाहरण स्पष्ट करा.	20
प्र.2	अर्थ परिवर्तनाचे स्वरूप आणि त्याचे प्रकार सविस्तर विशद करा.	20
प्र.3	मराठी भाषेच्या उत्पत्तीसंबंधीच्या विविध मतमतांतरांचा उहापोह करा.	20
प्र.4	कालिकभेद ही संकल्पना स्पष्ट करून मध्यकालीन व अर्वाचीन मराठीचे स्वरूप थोडक्यात सांगा.	20
प्र.5	टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)
अ) स्वनपरिवर्तनाची कारणे
आ) आदानप्रक्रिया
इ) मराठीचा आदिकाल	15

Master of Arts (M.A.) Examination: December - 2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 12-12-2022	III (Fresh/ Repeater)	Marathi – Adhunik Marathi Vangmayacha Etihās (Kavita Va Natak)	11:00 AM To 01:30 PM	304503	75

सुचना:— 1) प्रश्न क्र. 1 ते 4 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्रश्न क्र. 5 सोडवणे अनिवार्य आहे.

-
प्र.1	केशवसुत, बालकवी आणि गोविंदाग्रज यांच्या काव्य लेखनाचे विशेष स्पष्ट करा.	20
प्र.2	नवकवितेचे स्वरूप व विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा.	20
प्र.3	अण्णासाहेब किर्लोस्कर, गो. ब. देवल, रा. ग. गडकरी यांच्या संगीत नाटकांचा परामर्श घ्या.	20
प्र.4	विजय तेंडुलकर, जयवंत दळवी, वसंत कानेटकर यांच्या नाटयलेखनाचा स्थूल परिचय करून द्या.	20
प्र.5	टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)
1) बुकिश नाटके
2) नारायण सुर्वे यांच्या कवितेचे विशेष
3) दलित रंगभूमीच्या प्रेरणा	15

Master of Arts (M.A.) Examination: December-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 14-12-2022	III (Fresh/ Repeater)	Marathi – Madayankar Prakriya	11:00 AM To 01:30 PM	304602	75

प्र.1 खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. 60

- अ) माध्यमांतर म्हणजे काय ते सांगून माध्यमांतराची प्रक्रिया कशी घडते ते सविस्तर लिहा.
- ब) 'बहात्तर मैल' या कलाकृतीच्या माध्यमांतराचे मूल्यमापन करा.
- क) 'नटसम्राट' नाटक आणि चित्रपटाबाबत घटना, पात्र व दृश्यात्मकता यातील साम्य-भेदाची चर्चा करा.
- ड) कथनात्म साहित्य व नाटक यातील घटकावयवांचे वेगळेपण आपल्या शब्दात उलगडून दाखवा.

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर टिपा लिहा. 15

- अ) मराठीतील माध्यमांतराचा इतिहास
- ब) नाटकाचे चित्रपटात माध्यमांतर
- क) कथा-कादंबरीचे माध्यमांतर

Master of Arts (M.A.) Examination: December - 2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 07-12-2022	IV (Repeater)	Marathi – Sahityatil Vaad	02:30 PM To 05:00 PM	404501	75

सूचना:— सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

प्र.1 खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. 60

- अ) वाङ्मयीन वादाची संकल्पना स्पष्ट करा.
- ब) अस्तित्वावादाची प्रमुख विचारसूत्रे उलगडून दाखवा.
- क) अतिवास्तववादाचे विशेष स्पष्ट करा.
- ड) आधुनिकता म्हणजे काय ते सांगून त्यातील प्रमुख विचारसूत्रे उलगडून दाखवा.

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर टिपा लिहा. 15

- अ) संरचनावाद
- ब) दादावाद
- क) 'हेगेल'चा बुद्धीवाद

Master of Arts (M.A) Examination: December – 2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 09-12-2022	IV (Repeater)	Marathi – Samajik Bhashavidnyan	02:30 PM To 05:00 PM	404502	75

सूचना: 1) प्र.क्र. 1 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्र.क्र. 6 अनिवार्य आहे.

-
प्र.1	सामाजिक भाषा विज्ञानाचे स्वरूप व व्याप्ती सोदाहरण स्पष्ट करा.	20
प्र.2	सामाजिक भाषा विज्ञानातील महत्वाच्या संकल्पनांचा परामर्श घ्या.	20
प्र.3	भाषिक समाज, व्यक्ती, सामाजिक व्यवहार आणि भाषिक व्यवहार यांचा परस्पर संबंध सांगा.	20
प्र.4	प्रमाणभाषा आणि बोलीभाषा म्हणजे काय ते सांगून परस्परसंबंध विशद करा.	20
प्र.5	भाषिक वापराचे संशोधन व भाषिक संरचनेतील परिवर्तन सामाजिक भाषा विज्ञानात कसे घडताना दिसते ते सांगा.	20
प्र.6	खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा.
अ) संभाषणाचे सामाजिक दंडक
आ) भाषिक क्षमता आणि संप्रेषण क्षमता
इ) भाषा विचार आणि संस्कृती	15

Master of Arts (M.A.) Examination: December-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 12-12-2022	IV (Repeater)	Marathi – Sawtantrotar Marathi Sahityatil Pravaha (1950-2000)	02:30 PM To 05:00 PM	404503	75

सुचना:- 1) प्रश्न क्र. 1 ते 4 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्रश्न क्र. 5 सोडवणे अनिवार्य आहे.

-
- प्र.1 महानगरीय साहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करून त्या संदर्भात 'रोबोट' या कादंबरीचे परीक्षण करा. 20
- प्र.2 दलित साहित्याची प्रेरणा सांगून दलित साहित्य प्रवाहाचे मराठी साहित्यातील महत्व विशद करा. 20
- प्र.3 मराठीतील ग्रामीण साहित्य चळवळीचा सविस्तर आढावा घ्या. 20
- प्र.4 आदिवासी साहित्याच्या संदर्भात भुजंग मेश्राम यांच्या 'उलगुलान' या कवितासंग्रहाचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 20
- प्र.5 टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 15
- 1) नारायण सुर्वे यांच्या कवितेतील कामगार जीवनाचे चित्रण
 - 2) स्त्री मुक्ती चळवळ
 - 3) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ

Master of Arts (M.A.) Examination: December-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 14-12-2022	IV (Repeater)	Marathi – Upyojit Marathi	02:30 PM To 05:00 PM	404602	75

प्र.1 खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. 60

- अ) मराठीच्या उपयोजनाची विविध क्षेत्रे सांगून वृत्तपत्रासाठी लेखनाचे स्वरूप व प्रकार स्पष्ट करा.
- ब) संपादन ही संकल्पना सुस्पष्ट करा आणि विविध संपादन क्षेत्रांची आपल्या भाषेत चर्चा करा.
- क) कोशाचे विविध प्रकार कोणते ते सांगून मराठीतील कोश वाङ्मयाची परंपरा सांगा.
- ड) सूत्रसंचालन आणि मुलाखत यातील भेद सविस्तर नोंदवा.

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर टिपा लिहा. 15

- अ) वृत्तपत्रासाठी परीक्षण लेखन
- ब) ग्रंथसंपादनाची वैशिष्ट्ये
- क) साहित्यिकाची मुलाखत

Master of Arts (M.A.) Examination: December – 2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 16-12-2022	IV (Repeater)	Marathi – Ambedkari Sahitya (C.B.C.S)	02:30 PM To 05:00 PM	404702	75

- सूचना: 1) प्रश्न क्रमांक 1 ते 4 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्रश्न क्रमांक 5 सोडविणे अनिवार्य आहे.
3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
प्र.1	दलित साहित्याची स्वरूप व संकल्पना स्पष्ट करा.	20
प्र.2	आंबेडकरवाद म्हणजे काय? ते सांगून आंबेडकरवादाचा मराठी साहित्यावरील परिणाम सोदाहरण स्पष्ट करा.	20
प्र.3	बाबुराव बागूल यांच्या कोंडी कादंबरीतून दिसून येणारा लेखकाचा दृष्टिकोन तुमच्या शब्दांत लिहा.	20
प्र.4	‘अरुण मिरजकर यांचे निब्बाण हे नाटक माणसाच्या जगण्यातले मुलभूत प्रश्न मांडते’ हे विधान स्पष्ट करा.	20
प्र.5	टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)
अ) कोंडी कादंबरीमधील कॉम्रेड थोरात
आ) कोंडी कादंबरीमधील लेबर कॅम्प
इ) निब्बाण नाटकातील अस्वस्थ वर्तमान	15